

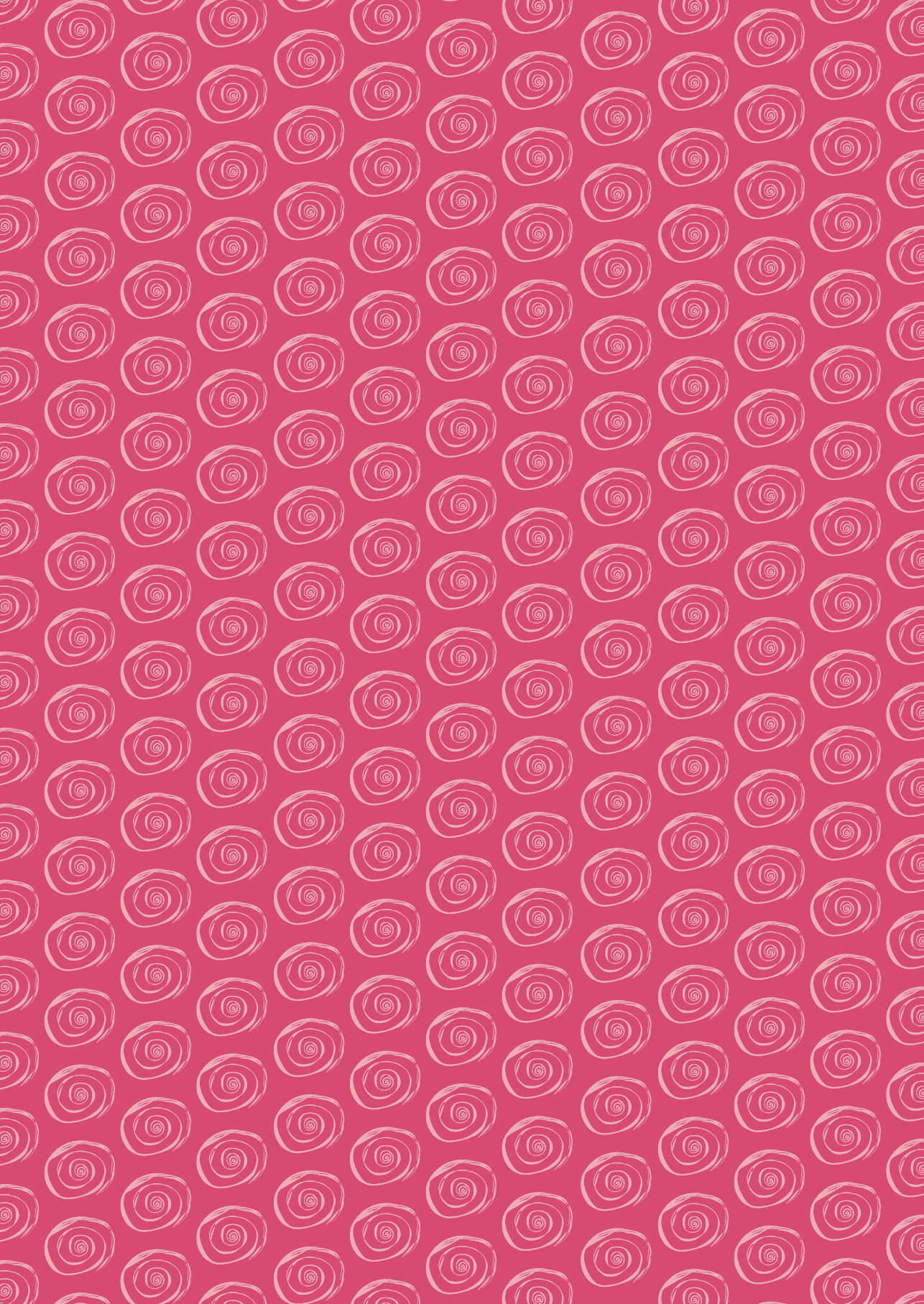
JIJ & IK

Oneindig veel
liefdesgedichten

Gyuri Vergouw

Met tekeningen van Nicoline Winkelman

JIJ & IK

JIJ & IK

Oneindig veel liefdesgedichten

Gyuri Vergouw

Met tekeningen van Nicoline Winkelman

Vormgeving: Ontwerpstudio Spanjaard

Illustraties: Nicoline Winkelman

Copyright © 2026 Gyuri Vergouw, Vergouw Publishing Den Haag

ISBN 978-90-833390-7-8

NUR 373; 306

Eerste druk: 2026

Vergouw Publishing

www.vergouw.nl

info@vergouw.nl

The right of Gyuri Vergouw to be identified as author of this book has been asserted by him in accordance with the Copyrights, Designs and Patents Act 1988.

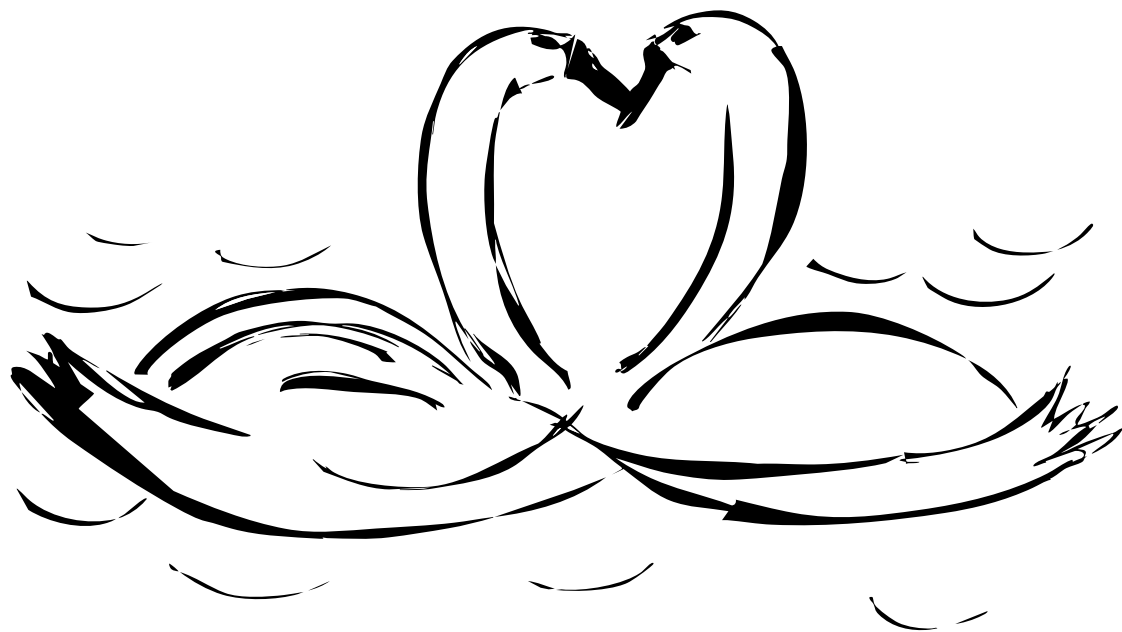
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission by the publisher and/or author.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hebban olla uogala nestas
hagunnan hinase
hic anda thu uuat unbidan
uue nu.

Anonieme dichter, 11e eeuw

Alle vogels zijn al aan het nestelen,
behalve ik en jij.
Waar wachten wij nog op?

Inhoudsopgave

Voorwoord 9

Handleiding 19

Oneindig veel liefdesgedichten 27

Agamografen 61

Werkbladen 81

Over de auteur en illustratrice 92

Voorwoord

Voorwoord

Er zijn in de geschiedenis van de literatuur duizenden, zo niet miljoenen, liefdesgedichten geschreven. Dat heeft geleid tot inspirerende en troostrijke, vrolijke én verdrietige, rancuneuze én grappige, soms wat té melancholische maar gelukkig vooral veel prachtige poëzie. Er zijn veel gedichten die ons in het hart raken.

Het is helaas niet iedereen gegeven zélf mooie liefdesgedichten te schrijven. Waarom zou je echter jezelf tekort doen en dat gemis niet in één keer goedmaken? Het aantal combinaties die je met dit boek kan maken is namelijk bijna oneindig groot. Je kan met de in deze bundel opgenomen regels binnen enkele minuten één uniek gedicht voor jouw geliefde maken. Een gedicht dat niemand anders ooit zal maken, want met deze publicatie zijn méér dan 10.000 miljard unieke liefdesgedichten te maken. Ik licht dit graag nader toe.

Een boek als dit verschijnt niet zomaar. Er ligt een leven lang inspiratie door geweldige auteurs, dichters en andere creatieve geesten aan ten grondslag. Daarom neem ik je nu eerst graag mee langs de bronnen die mij hebben geïnspireerd om tot deze dichtbundel te komen.

Jij en Ik

'Hebban olla uogala nestas hagunnan hinase hic anda thu uuat unbidan uue nu.' In hedendaags Nederlands: *'Alle vogels zijn al aan het nestelen, behalve ik en jij. Waar wachten wij nog op?'* Het is een van de allereerste regels die in het Nederlands is geschreven. Een mooier begin voor deze dichtbundel kan ik mij niet indenken. Zeker niet als deze zo toepasselijk en prachtig is. Er is sindsdien veel poëzie geschreven maar niet veel betere of mooiere. Bijna 1.000 jaar nadat deze regels door een onbekende auteur in de kantlijn van een boek zijn geschreven, verwijs ik er graag naar in de titel van deze dichtbundel. Ik heb wél de volgorde van de betrokkenen omgedraaid, het

is *Jij* & *Ik* geworden. Ik plaats de geliefde van de auteur vóóraan. *Jij* bent álles, *Ik* kom pas daarna. Dat is waarlijke liefde en poëzie. Er zijn tenslotte in ons tijdsgewricht genoeg momenten waar men alleen nog maar *Ik*, *Ik* en *Ik* hoort. In de liefde plaats *'Ik'* (de auteur) nu dus maar eens *'Jij'* voorop.

Toon van de liefde

Afwisseling kan geen kwaad in een liefdesgedicht, je moet het natuurlijk wél een beetje spannend met en voor elkaar maken. Zodra je aan de gang gaat met de achterliggende regels en teksten zal je merken dat er veel positieve (het blijven liefdesgedichten), wat negatieve, soms bizarre of prikkelende en in een enkel geval absurde regels tussen zitten. Er mag in de liefde gelachen worden, graag zelfs. Als de regels maar inspireren, gelukkig en vrolijk maken. Bovenal dienen de regels de toon van jouw liefde voor de ander weten te raken. De dichtregels zijn zo geconstrueerd dat de persoonlijke gevoelens op vele manieren beschreven kunnen worden. Van prille ongeschonden liefde tot situaties die als 'ingewikkeld' kunnen worden bestempeld, er zijn altijd genoeg zinnen zó te interpreteren dat deze bij jouw (en die van jouw partner) gemoedstoestand passen.

De lijst met inspiratiebronnen is lang en loopt van auteurs als William Shakespeare, Charles Baudelaire, Johann Wolfgang von Goethe, Oscar Wilde, Dante Alighieri en William Blake tot aan Nederlandse dichters als Herman Gorter, M. Vasalis, Kees Stip en Toon Hermans. Ik ben sinds mijn middelbare schooltijd altijd geïntrigeerd geweest door schrijvers uit de Gouden Eeuw als Joost van den Vondel, Jacob Cats en Gerbrand Adriaensz Bredero. Daar is het niet bij gebleven. Wat bijvoorbeeld te denken van het nummer *I Wanna Be Yours* van The Arctic Monkeys, een van mijn favoriete Britpop-bands, Zij hebben een gedicht van John Cooper Clark met een prachtige melodie tot een tijdloze popsong gemaakt. En ja, één regel in deze bundeling is hierop gebaseerd.

De hedendaagse poëzie blijf niet achter als inspiratiebron. Zo heeft de neerlandicus, dichter, schrijver en zanger Willem Wilmink mij door zijn werk geleerd op een andere wijze naar poëzie te kijken (én te luisteren). Datzelfde geldt in vergelijkbare mate voor het werk van Gerrit Komrij, wiens poëtische opvattingen ik deel en in deze uitgave volg. De inslag van dit werk is de Romantiek, wat wil je tenslotte als het volledig handelt om liefdesgedichten. Ongeveer twintig dichtregels zijn direct geïnspireerd door de bovengenoemde auteurs. Bijna altijd moesten de regels enigszins worden bewerkt door de gekozen vorm van deze bundeling. Ik heb getracht trouw te blijven

aan de bedoeling van de auteurs. Deze regels staan verspreid tussen alle andere regels in, alleen dát is al een zoektocht door deze dichtbundel waard. Wie weet kan je uiteindelijk zélf toetreden tot de selecte groep dichters die tot de *one poem poets* worden gerekend. Dit zijn poëten die beroemd zijn geworden door slechts één gedicht dat boven het maaiveld blijkt uit te steken. Een bekend voorbeeld hiervan is het schitterende *De achttien dooden* van Jan Campert. Ik hoop dat ik met deze bundel een oneindige hoeveelheid gedichten achterlaat waartussen zich uiteindelijk misschien tóch één tijdloos gedicht bevindt. Punt is wel dat je die als lezer zélf moet creëren en componeren. *Jouw* plezier bij het creëren van persoonlijke liefdesgedichten heeft tijdens het schrijven van deze bundel altijd voorop gestaan.

Opperlandse

Begin jaren tachtig volgde tijdens mijn studietijd een andere inspiratiebron. De Nederlandse auteur Battus, beter bekend onder de naam Hugo Brandt Corstius, publiceerde toen zijn *Opperlandse taal- & letterkunde*. Deze publicatie uit 1981 is gewijd aan bijzondere Nederlandse taalverschijnselen, door de auteur Opperlandse genoemd. Er staan verhalen en voorbeelden in van gedichten en andere publicatie waarin alleen de klinker A wordt gebruikt, de zogenaamde klinker-lipogrammen. Het is een boek vol speels taalgebruik, van woorden die volledig omkeerbaar zijn (zoals: parterreserretap, er zijn door Battus nog veel langere woorden gevonden) tot bijzondere eigennamen als Anna Blaman, Toon Kortooms en Frits Philips. Je kent Brandt Corstius wellicht omdat hem in 1984 de P.C. Hooftprijs werd geweigerd door toenmalig minister Brinkman van WVC. Drie jaar later kreeg hij de prijs alsnog. Het spelen met taal, creatief zijn, niet altijd de makkelijkste weg kiezen, dat is denk ik een stijlkenmerk van mijn schrijven geworden.

Verwisselbare hoofden

Dit gezegd hebbende, van groot belang zijn natuurlijk niet alleen de dichtregels, maar vooral hoe deze op elkaar zijn afgestemd. Daarvoor ben ik diep teruggegaan naar mijn eigen jeugd en latere professionele en persoonlijke ontwikkeling. Hoe kom je nu van 140 losse dichtregels naar een bijna oneindig aantal gedichten? Ik neem je nu graag kort mee in de achtergronden en de 'werking' van deze poëziebundel.

Laat ik beginnen met een voorbeeld dat waarschijnlijk iedereen wel kent. Je hebt vast weleens zo'n boekje gezien waarbij een poppetje steeds weer andere kleren aan kan doen doordat de pagina's in drieën zijn geknipt. Je hebt dan bijvoorbeeld een hoofd met een hoedje, een middenstuk met

de romp c.q. het lichaam en daaronder een onderdeel met alleen de benen. Soms wordt dat een prachtige combinatie, een elegante dame of heer, maar vaker een hilarische versie hiervan. Denk aan een dame met een zomerhoed, daaronder plots een dikke bontjas en daar weer onder een stel blote benen met zwemvliezen. Of een agent met een leren rocker-motorpak en daaronder een voetbalbroekje met spillebeentjes. Door de drie onderdelen te wisselen kan je vele combinaties maken. Ik herinner me ook dat er boekjes waren met een of enkele woorden per pagina-onderdeel, en dat je op dezelfde wijze verschillende zinnen kon maken. Hetzelfde idee, maar dan met taal in plaats van met tekeningen.

Het waren populaire boekjes in mijn jeugd en zelfs nu zie ik ze nog weleens voorbijkomen. De wereld verandert maar de jeugd vindt spelen met soms hele simpele middelen nog steeds het leukst. In Frankrijk worden dergelijke boekjes *Têtes de rechange* genoemd. Ik blijf het vermakelijke boekjes vinden, niet alle mannen worden tenslotte helemaal volwassen. Gelukkig maar. Minder gelukkig is dat ik niet over veel tekentalent beschik. Met taal en vooral cijfers kon ik altijd wél aardig overweg. Ik bedacht me toen al, lang geleden, dat ik iets met taal en/of cijfers zou moeten doen in plaats van met tekeningen. Het is de reden dat deze bundel is geïllustreerd door Nicoline Winkelman.

'Patafysica

In 1961 verschijnt *Cent mille milliards de poèmes*, een dichtbundel van de Franse schrijver, dichter, dramaturg én wiskundige Raymond Queneau. In 1960 richt hij tezamen met Francois le Lionnais een literaire en wetenschappelijke onderzoeksgroep op genaamd Oulipo (*Ouvroir de Littérature Potentielle*, werkplaats voor potentiële literatuur). Deze werkplaats, een los verband van Franstalige schrijvers en wiskundigen, had als doel literaire werken te maken die aan bepaalde voorwaarden of beperkingen onderhevig zijn: *littérature sous contraintes*. Die beperkingen gelden bijvoorbeeld voor het gebruik van bepaalde letters, woorden, klanken, stijlen, enz. Denk maar terug aan de klinker-lipogrammen eerder in dit voorwoord. Deze beperkingen zijn niet zozeer bedoeld als woord- of taalspelletjes, maar vooral om het vakmanschap van de auteurs aan te scherpen en om te dienen als inspiratiebron voor anderen. Het hierboven genoemde boek van Queneau is hiervan een van de eerste proeven geweest. Het is een dichtbundel die de lezer de mogelijkheid biedt miljarden verschillende versies te maken door de regels uit te wisselen. Queneau was een man van vele talenten: schrijver, dichter, dramaturg én wiskundige. Hij was onder meer lid en later zelfs voorzitter (Satraap zoals ze dat binnen deze groep noemen) van het Franse college de 'Patafysique.

De 'Patafysica is een absurdistische parodie op de moderne wetenschap. Nota bene, de komma voor patafysica staat er bewust en is géén typefout. Het geeft aan dat er een onderscheid kan worden gemaakt tussen bewuste én onbewuste patafysici! Iedereen is in essentie patafysicus, de 'bewusten' weten alleen dat die komma best belangrijk is!

Veel beeldend kunstenaars, schrijvers, cineasten en overige kunstenaars zijn lid van dit college. Enkele bekende kunstenaars die lid zijn (geweest) van het college van 'Patafysica zijn Umberto Eco, Joan Miró en The Marx Brothers. Bekende Nederlandse leden van de Academie voor 'Patafysica uit heden en verleden zijn Maurits Escher (de eerste Nederlandse satraap c.q. 'voorzitter' van het genootschap), Matthijs van Boxsel, Gerrit Komrij en Atte Jongstra. Ereleden van zijn onder meer Rutger Kopland, Wim T. Schippers én, daar is hij weer, Hugo Brandt Corstius.

Aap

Nu komt de aap uit de mouw. Ik ben zelf óók al twee decennia lid van het Nederlandse 'Patafysische genootschap, en dus 'Patafysicus. Dat klinkt heftig, maar het is een positief en vrolijk genootschap van voornamelijk kunstenaars die zich richten op afwijkende ideeën en ingevingen. Er wordt wel gezegd dat 'Patafysici oplossingen bedenken voor problemen die niet bestaan. Voor je ligt nu een poëziebundel die je in staat stelt *gepersonaliseerde* liefdesgedichten te maken, je kan het gedicht met een voornaam van een geliefde openen en met jouw eigen voornaam afsluiten. Bijvoorbeeld: 'Voor mijn liefste Mirjam', en eindigen met 'van jouw geliefde George'. Nu zijn in Nederland zo'n 450.000 voornamen officieel geregistreerd. Door de personalisatie en de verschillende werkvormen die in deze publicatie zijn opgenomen schat ik het aantal mogelijke combinaties dat je kan maken op *minimaal* 900.000 maal 10.000 miljard, dat is 10^{19} . En dan heb ik het over de standaard vorm. Later zal ik aangeven dat het aantal nóg hoger dan dit ligt! Niet voor niets gebruik ik als ondertitel, *Oneindig veel liefdesgedichten*.

Voor het metrum, het ritme van de regels, heb ik de jambische pentameter in mijn hoofd gehouden maar soms ook bewust losgelaten. Ik heb de regels vooral 'op gevoel' geschreven en mij niet al te veel door regels en verplichtingen willen laten leiden. In dat opzicht ben ik duidelijk een 'kind van mijn tijd'.

Illustraties

Een bijzonder dankwoord gaat uit naar Nicoline Winkelman, die zorg heeft gedragen voor de illustraties. De tekeningen geven op bijzonder wijze de relatie tussen twee mensen en de plaats die de liefde hierbij inneemt weer. Zonder haar support en altijd aanwezige enthousiasme zou deze publicatie niet tot stand zijn gekomen. Ook dank ik Ellen Spanjaard voor haar vormgeving van deze bundel.

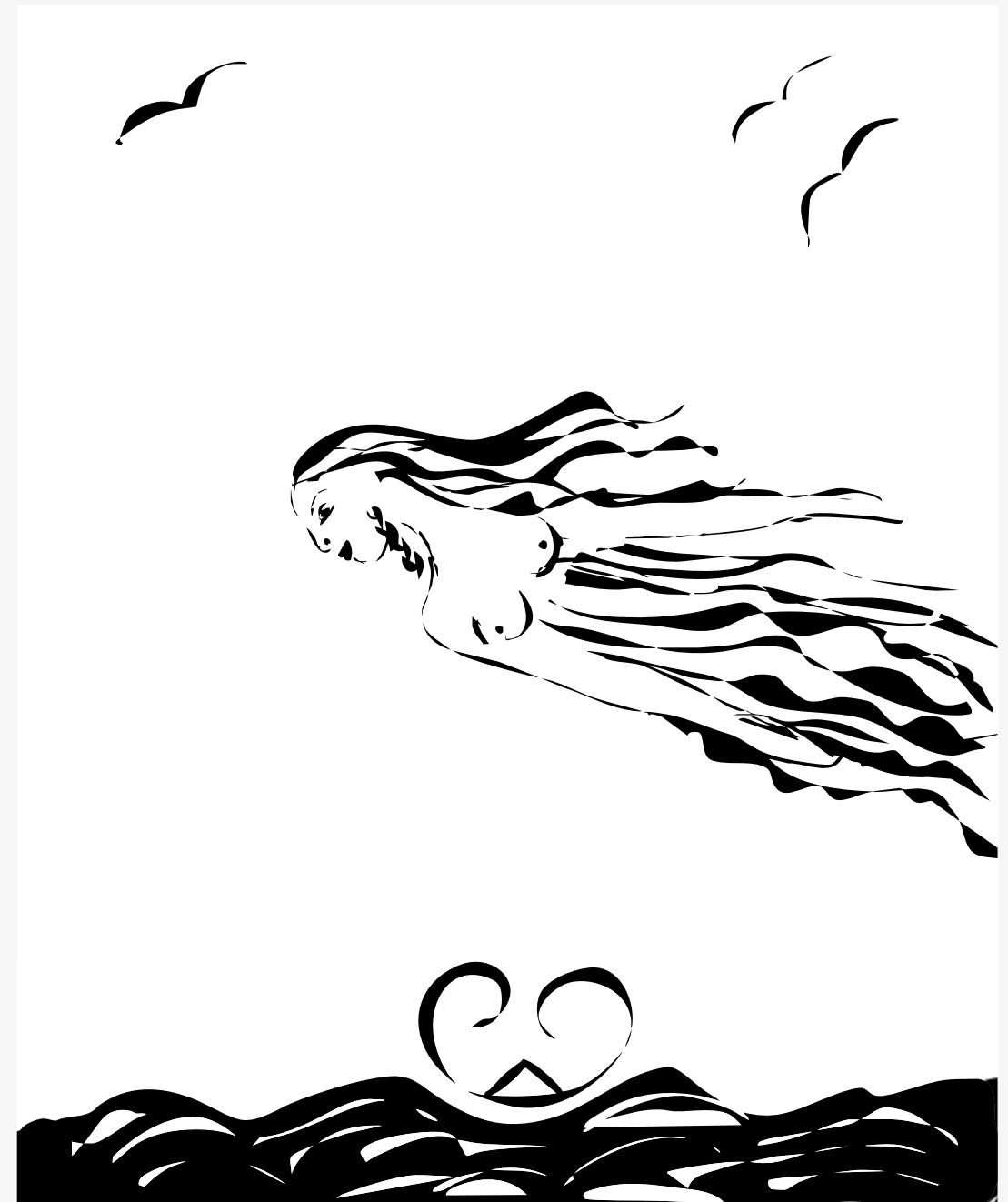
Tevens dank ik alle bewuste en onbewuste 'Patafysici in de wereld voor hun bestaan, zonder hen zou de wereld er naar mijn stellige mening een stuk minder mooi (en leuk) uitzien. Dankzij hen heb ik (eindelijk) mijn plekje op onze aardbol gevonden.

Verander de wereld

Dit boek zal de wereld niet veranderen, maar als het bijdraagt aan wat meer plezier, wat meer lol en vreugde bij mijn lezers dan heeft het een belangrijk doel bereikt. En, zoals eerder al gemeld, voel je vrij de dichtregels zélf op een manier aan te passen zodanig dat een gedicht ontstaat waar je zélf helemaal achter staat! Het is écht mogelijk elke dag een nieuw gedicht te maken voor jouw geliefde zonder dat dit je veel tijd kost.

Besef dat je je hele leven lang nodig hebt om maar een klein deel van de mogelijke gedichten te componeren. Het grote voordeel is dat je om één gedicht te maken waarschijnlijk slechts een paar minuten nodig hebt. En dat gedicht is en blijft uniek. Zó uniek dat er zeer waarschijnlijk nooit iemand een vergelijkbaar gedicht zal maken. Ik wens je veel plezier met dichten, knippen, plakken, schrijven, schrappen of (bij)schrijven.

Gyuri Vergouw
2026

Handleiding

